

Ellen Vogt/eg

8.2.2012

Kunnan- ja kaupunginhallituksille
Kuntayhtymien hallituksille

Toimeentulotuki 1.1.2012 lukien

Jyrki Kataisen I hallituksen hallitusohjelmassa on linjattu, että tällä hallituskaudella parannetaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevien taloudellista toimeentuloa.

Hallitusohjelmakirjauksen ensimmäisessä vaiheessa korotettiin toimeentulotuen perusosia, työttömyysturvan tasoa sekä tehtiin työttömyysturvan korotuksesta johtuen muutoksia asumistuen myöntämisperusteisiin. Hallituskauden loppupuolella on nyt tehtyjen korotusten lisäksi tavoitteena uudistaa asumistukilakia sekä opintotukilakia.

Ensimmäisen vaiheen lakiuudistukset astuivat voimaan 1.1.2012.

Uudistukseen liittyvät säädösviitteet osoitteesta www.eduskunta.fi

- Laki toimeentulotuesta annetun lain 9 ja 9 a §:n muuttamisesta HE 69/2011
  - o StVM 7/2011
  - o EV 34/2011
- Laki työttömyysturvalain 6 luvun 1 §:n ja aikuiskoulutustuesta annetun lain 12 §:n muuttamisesta HE 90/2011
  - o StVM 10/2011
  - o EV 43/2011
- Valtioneuvoston asetus asumistuen määräytymisperusteista vuodelle 2012 (24.11.2011/1166)

Lisätiedot

Ellen Vogt, puh. 09 771 2346, 0443 130170

1. Toimeentulotuen perusosan tasokorotus

Toimeentulotuen perusosaa on korotettu hallitusohjelman mukaisesti 1.1.2012 lähtien. Perusosaa korotettiin kuudella prosentilla verrattuna vuonna 2011 maksettuun tukeen. Lisäksi yksinhuoltajalle maksetaan yksin asuvan aikuisen henkilön perusosa korotettuna kymmenellä prosentilla. Tätä tarkoittava laki toimeentulotukilain muuttamisesta hyväksyttiin 11.11.2011.

Lain muutoksella ei ole muutettu toimeentulotuen myöntämisessä jo nykyisin sovellettua yksinhuoltajan määrittelyä, vaan se tapahtuu samalla tavoin kuin ennenkin. Määrittelyssä voidaan käytännössä usein käyttää perusteena sitä, että tuenhakijalle maksetaan lapsilisän yksinhuoltajakorotusta.

Toimeentulotuessa sovellettavaa yksinhuoltajan määrittelyä ei kuitenkaan ole syytä suoraan kytkeä lapsilisälain antamaan määrittelyyn. Toimeentulotuen tarve voi syntyä äkillisesti ja se voi olla tilapäinen. Tällöin esimerkiksi viranomaisten rekisteröimät avioliittoa tai erilleen muuttamista koskevat tiedot eivät usein ole vielä käytettävissä. Toimeentulotukea myönnetään myös kotitaloudelle jossa on 17 vuotta täyttänyt lapsi, kun lapsilisää puolestaan maksetaan vain 17. ikävuoteen asti.

Perusosan korotus ei vaikuta siihen harkintaan, joka koskee asiakkaan muiden perusmenojen hyväksymistä tuen piiriin. Korotus ei myöskään vaikuta täydentävää toimeentulotukea tai ehkäisevää toimeentulotukea koskevaan harkintaan.

Lainmuutos on osa hallitusohjelman mukaista perusturvaa parantavaa kokonaisuutta. Korotuksella parannetaan kaikkein heikoimmassa asemassa olevien taloudellista toimeentuloa ja ehkäistään köyhyyttä ja syrjäytymistä. Toimeentulotuen perusosan lisäksi myös työttömyysturvaa on korotettu ja muutettu asumistuen määräytymisperusteita.

2. Toimeentulotuen perusosien määrät 1.1.2012

Toimeentulotuesta annetun lain 9 a §:n mukaan toimeentulotuen perusosan määrä on sidottu kansaneläkeindeksin kehitykseen. Kansaneläkeindeksin pisteluvuksi vuodelle 2012 on vahvistettu 1565. Tammikuun 2012 alusta laissa olevien toimeentulotuen tasokorotettujen perusosien määrät siis nousevat vielä vuodelle 2012 kansaneläkeindeksikorotuksen verran.

Kansaneläkeindeksi seuraa elinkustannusindeksiä, jonka Tilastokeskus laskee keskeisten hyödykkeiden hintatietojen perusteella. Kansaneläkeindeksi lasketaan vuosittain heinä-, elo- ja syyskuun keskimääräisen hintatason perusteella.

Kaikissa kunnissa sovelletaan samoja perusosien euromääriä. Yksin asuvan henkilön perusosan määrä on 461,05 euroa 1.1.2012 lähtien. Yksinhuoltajalle korotettuna maksettavan perusosan määrä on 507,16 euroa. Perusosien määrät eri perheenjäsenten osalta on esitetty seuraavassa taulukossa:

TOIMEENTULOTUEN PERUSOSIEN MÄÄRÄT 1.1.2012 LÄHTIEN

Kansaneläkeindeksi 1565			
Tuen saaja		Euroa/kk	Euroa/pv ¹⁾
Yksin asuva ²⁾		461,05	15,37
Yksinhuoltaja		507,16	16,91
Muu 18 vuotta täyttänyt			
Avio- ja avopuolisot, kumpikin		391,89	13,06
Vanhempansa tai vanhempiensa luona asuva			
18 vuotta täyttänyt henkilö		336,57	11,22
10-17-vuotias lapsi			
10-17-vuotias	1. lapsi	322,74	10,76
	-"-	299,68	9,99
	-"-	276,63	9,22
Alle 10-vuotias lapsi	3. lapsi jne.		

Alle 10-vuotias	1. lapsi	290,46	9,68
-"-	2. lapsi	267,41	8,91
-"-	3. lapsi jne.	244,36	8,15

- 1) Kun toimeentulotukea myönnetään lyhyemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi (toimeentulotukilaki, 15 §), toimeentulotuen perusosan määrä päivää kohti on laskettu jakamalla kuukausimäärä kolmellakymmenellä
- 2) Sekä yhdessä 18 vuotta täyttäneen lapsensa kanssa asuva vanhempi, joka ei ole avioliitossa tai elä toimeentulotukilain 3 § 1 momentin mukaisissa avioliitonomaisissa olosuhteissa (toimeentulotukilaki, 9 §)

3. Alennettujen perusosien määrät

Perusosan alentamista koskee toimeentulotukilain 10 §. Perusosien alentamisperusteissa ei tapahdu muutoksia.

TOIMEENTULOTUEN ALENNETTUIEN PERUSOSIEN MÄÄRÄT 1.1.2012 LÄHTIEN

Kansaneläkeindeksi 1565		Euroa/kk	Euroa/pv ¹⁾
Tuen saaja			
Yksin asuva ²⁾			
	- alennettu enintään 20 %	368,84	12,29
	- alennettu enintään 40 %	276,63	9,22
Yksinhuoltaja			
	- alennettu enintään 20 %	405,73	13,52
	- alennettu enintään 40 %	304,30	10,14
Muu 18 vuotta täyttänyt			
Avio- ja avopuolisot, kumpikin			
	- alennettu enintään 20 %	313,51	10,46
	- alennettu enintään 40 %	235,13	7,84
Vanhempansa tai vanhempiensa luona asuva			
18 vuotta täyttänyt henkilö			
	- alennettu enintään 20 %	269,26	8,98
	- alennettu enintään 40 %	201,94	6,73

- 1) Kun toimeentulotukea myönnetään lyhyemmäksi ajaksi kuin kuukaudeksi (toimeentulotukilaki, 15 §), toimeentulotuen perusosan määrä päivää kohti on laskettu jakamalla kuukausimäärä kolmellakymmenellä
- 2) Sekä yhdessä 18 vuotta täyttäneen lapsensa kanssa asuva vanhempi, joka ei ole avioliitossa tai elä toimeentulotukilain 3 § 1 momentin mukaisissa avioliitonomaisissa olosuhteissa (toimeentulotukilaki, 9 §)

4. Muutokset työttömyysturvaan ja asumistukeen 1.1.2012

Työttömyysturvan tasokorotuksen tavoitteena on, että työttömän perusturva takaa riittävän toimeentulon ja elintason. Tällä hetkellä työmarkkinatuki on pääasiallinen tulo noin 40 prosentille toimeentulotukea saavista kotitalouksista. Asumistuen tularajoja nostetaan tasokorotusta vastaavasti, joten peruspäivärahan ja työmarkkinatuen korotus ei vähennä asumistukea.

Työttömyysturvan korotus

Työttömyysturvan peruspäivärahaa ja työmarkkinatukea korotetaan sadalla eurolla kuukaudessa. Lisäksi etuuksiin tehdään indeksikorotus, joten peruspäiväraha nousee yhteensä noin 120 eurolla kuukaudessa. Taso- ja indeksikorotukset etuuksiin tehtiin vuoden 2012

alusta. Vuonna 2011 peruspäiväraha oli 553 euroa kuukaudessa ja vuonna 2012 674 e/kk. Täysi työmarkkinatuki on yhtä suuri kuin peruspäiväraha.

Korotus parantaa myös ansiosidonnaisia työttömyysetuuksia. Työttömän ansiopäiväraha koostuu perusosasta ja ansio-osasta. Perusosa on lain mukaan samansuuruinen kuin peruspäiväraha. Korotuksen määrä riippuu päivärahan perusteena olevan palkan suuruudesta. Peruspäivärahan korotuksen myötä myös aikuiskoulutustuki nousee, koska sen määrä on sidottu työttömyyspäivärahan määrään.

Asumistuen tulorajojen korotus

Asumistuen tulorajoja korotetaan työmarkkinatuen nousua vastaavasti 120 eurolla kuukaudessa. Asumistuensaajien tulorajojen nostolla voidaan turvata se, ettei työmarkkinatuen korotus pienennä asumistukea. Lisäksi asumistukeen tulee vuokrien nousua vastaava korotus. Valtioneuvosto on antanut marraskuussa asetuksen asumistuen määräytymisperusteista vuodelle 2012.

Tulorajojen korottamisen jälkeen täysimääräiseen asumistukeen oikeuttava tuloraja nousee yksin asuvalla 555 eurosta 675 euroon kuukaudessa. Vastaavasti korkein tulo, joka vielä oikeuttaa asumistukeen, nousee Helsingissä 1620 eurosta 1785 euroon kuukaudessa.

Asuntojen lämmityksen hinta tarkistetaan energian hintojen nousun mukaisesti. Myös hyväksyttäviä vesimaksuja tarkistetaan käyttö- ja jäteveden hintojen nousua vastaavasti ja kiinteistökohtaista normia yleistä kustannuskehitystä vastaavasti.

Asetus asumistuen tulorajojen korottamisesta on annettu 24.11.2011. Uudet asumistuen määräytymisperusteet tulivat voimaan 1.1.2012. Nykyisten tuensaajien asumistukiin uusia perusteita sovelletaan vuosi- tai välitarkistuksissa.

SUOMEN KUNTALIITTO

Kari-Pekka Mäki-Lohiluoma
toimitusjohtaja

Tarja Myllärinen
johtaja, sosiaali- ja terveysasiat